

Obsah

1 ÚVOD.....	9
2 SOUHRN POZNATKŮ	10
2.1 Dětská mozková obrna (DMO).....	10
2.1.1 Charakteristika DMO	10
2.1.2 Etiologie DMO	11
2.1.3 Klasifikace DMO.....	12
2.1.3.1 Fyziologické hledisko	12
2.1.3.2 Anatomické (topografické) hledisko	14
2.1.3.3 Funkční hledisko	15
2.1.4 Klinický obraz DMO	15
2.1.5 Diagnostika DMO	16
2.1.6 Léčba DMO	17
2.1.6.1 Chirurgické léčebné postupy	17
2.1.6.2 Nechirurgické léčebné postupy.....	18
2.1.7 Psychologické a sociální aspekty DMO	19
2.2 Hiporehabilitace, hipoterapie	21
2.2.1 Základní pojmy.....	21
2.2.2 Působení hipoterapie	22
2.2.2.1 Nespecifické faktory	22
2.2.2.2 Specifické faktory	23
2.2.3 Realizace hipoterapie.....	24
2.2.3.1 Realizační tým	24
2.2.3.2 Výběr koně.....	25
2.2.3.3 Výběr klienta.....	26
2.2.3.4 Sed a poloha.....	26
2.2.4 Hodnocení efektu hipoterapie.....	28
2.2.4.1 Nejčastější metody užívané k hodnocení efektu hipoterapie.....	28
2.2.4.2 Vědecké studie zabývající se efektem hipoterapie	29
2.2.5 Komplexní charakter působení hipoterapie	31
2.3 Chůze.....	33
2.3.1 Krokový cyklus	33
2.3.1.1 Stojná fáze.....	34

2.3.1.2 Švihová fáze	35
2.3.2 Kinematika kloubů dolní končetiny při chůzi	36
2.3.3 Vývoj chůze u dětí	37
2.3.4 Chůze dětí s DMO	38
2.4 Pozornost	40
2.4.1 Základní pojmy	40
2.4.2 Systémy pozornosti	41
2.5 Paměť a učení	42
2.5.1 Paměťové systémy	43
2.5.2 Paměťová stopa	44
2.5.3 Synaptická plasticita	45
2.6 Úzkost	46
2.6.1 Pojetí úzkosti v dřívějších psychologických teoriích	46
2.6.2 Strach a úzkost	46
3 CÍLE A HYPOTÉZY	48
3.1 Cíle práce	48
3.2 Hypotézy	48
4 METODIKA	50
4.1 Studie I: Hodnocení vlivu hipoterapie na kinematiku chůze	50
4.1.1 Výzkumný soubor	51
4.1.2 Přístrojové vybavení	51
4.1.3 Příprava klientů na měření	51
4.1.4 Průběh měření	51
4.1.5 Zpracování záznamu, měřené parametry	52
4.1.6 Statistické zpracování dat	52
4.2 Studie II: Hodnocení vlivu krátkodobé hipoterapie na pozornost, paměť a míru úzkosti	52
4.2.1 Výzkumný soubor	53
4.2.2 Průběh vyšetření	53
4.2.3 Statistické zpracování dat	55
4.3 Studie III: Hodnocení vlivu dlouhodobé hipoterapie na pozornost, paměť a míru úzkosti	55
4.3.1 Výzkumný soubor	56
4.3.2 Průběh vyšetření	56
4.3.3 Statistické zpracování dat	56

5 VÝSLEDKY	57
5.1 Studie I	57
5.1.1 H ₀₁ – Hlezenní kloub	58
5.1.2 H ₀₂ – Kolenní kloub	59
5.1.3 H ₀₃ – Kyčelní kloub	59
5.1.4 H ₀₄ – Pánev	59
5.2 Studie II	59
5.2.1 H _{05a} – Pozornost	60
5.2.2 H _{06a} – krátkodobá paměť, H _{07a} – dlouhodobá paměť	61
5.2.3 H _{08a} – Úzkost	61
5.3 Studie III	62
5.3.1 H _{05b} – Pozornost	62
5.3.2 H _{06b} – krátkodobá paměť, H _{07b} – dlouhodobá paměť	63
5.3.3 H _{08b} – Úzkost	64
5.3.4 Vyhodnocení efektu HT s časovým odstupem dvou let	65
6 DISKUZE	66
6.1 Diskuze k výsledkům Studie I	66
6.1.1 Limity studie	68
6.2 Diskuze k výsledkům Studií II a III	69
6.2.1 Limity studií	72
7 ZÁVĚR	74
8 SOUHRN	75
9 SUMMARY	77
10 REFERENČNÍ SEZNAM	79
PŘÍLOHY	91

s postiženými dětmi. Na druhé straně je třeba připomenout, že hipoterapie předpokládá jak erudici a zkušenosti realizačního týmu, tak určité dispozice při HT využívaných koní.

Pro zvýšení možnosti zařadit HT mezi hrazené procedury je nutné ověřit některá tvrzení na základě vědeckých postupů. Zajímalo nás proto hodnocení vlivu hipoterapie jako komplexní bio-psycho-sociální rehabilitační metody. U dětských a mladistvých klientů s DMO byl ve spolupráci několika středisky České hiporehabilitační společnosti (CHS) zkoumán efekt HT na pohybový stereotyp chůze, na pozornost, paměťové funkce a míru úzkosti těchto klientů.